

O nekaterih napakah dosedanjega tekmovanja

Se nekaj tednov nas loči od velikega praznika vse jugoslovanske mladine — III. kongresa USA-OJ-a, na katerega se pripravljajo vsa mladina Jugoslavije, prav tako pa tudi mladina našega okrožja s posebnim delom na političnem, gospodarskem in kulturnem polju v duhu tekmovanja.

Strdno voljo, da se tudi mi združimo v Titovi Jugoslaviji, smo se tudi mi odzvali pozivu maršala Tita v »Novoletni poslanici« z delovnimi obveznostmi; odzvali smo se prav zato, da dokazemo vsemu svetu, da hočemo biti v Titovi FLRJ. Ta trdna volja nas vodi v naših delovnih akcijah; ta trdna volja in zahteva nas vodi pri zbiranju in odpravljanju hrane od ust za naše brate v Trstu.

V našem dosedanjem tekmovanju pa so se dogajale nekatere napake, katere moramo v tem času odpraviti, če hočemo, da bomo v tem tekmovanju izpolnili vse načrte in obveznosti, ki smo si jih zadali, da jih bomo izpolnili čim dosledneje.

Ker sodelujemo v tem tekmovanju vse množice organizacije, je bila ena velikih napak premanjuna povezanost z njimi. Ta nepovezanost je privedla v nenačrtnost dela in ponekod do nepotrebnih razprtij na vasi. Naša naloga je, da se z vsemi množičnimi organizacijami čim tesneje povežemo in si delo načrtno razdelimo; kajti le na ta način bomo našo oblast pri delu najboljše podprli.

Dosedanje delo v okviru predkongresnega tekmovanja se je marsikje vršilo enostransko. Tako je n. pr. mladina v Kozinskem okraju tekmovala samo na gospodarskem področju, dočim je vsa ostala področja zanemarjala. V mnogih vaseh, zlasti v Koprskem okraju pa je mladina posebej pazila na izključno zunanjiemu videzu vasi za sprejem mednarodne razmejitvene komisije. Popolnoma pravilno je, da je hotela mladina z zunanjim videzem poudariti svojo željo in zahtevo po priključitvi k Jugoslaviji, toda pri tem je trpelo delo pri pomladanski obdelavi zemlje, ki je sedaj tudi zelo važno.

Iskali nismo novih metod dela in se nismo ozirali na to, da bi način dela izboljšali. Nismo gledali na to, da bi z istimi delovnimi močmi v čim krajšem času naredili čim več in čim bolje. S tem je tekmovanje izgubljalo na svojem velikem pomenu.

Grešili smo mnogo proti našim najboljšim v tekmovanju — proti tistim mladincem in mladinkam, ki so se kot poedinci najbolj izkazali. Pri tem smo naredili dve napaki: njihovo požrtvovalno delo ni bilo nagrajeno z upravičeno pohvalo, ostale mladine pa nismo s popularizacijo istih in njihovih delovnih metod, popularizirali udarnike dela in prenesli njihovo delo in način na vso ostalo mladino.

Zlasti pa moramo v nabiralni akciji tekstilnih odpadkov (starih cunj) paziti, da bo pri tem sodelovala prav vsa mladina, povezana z vsemi masovnimi organizacijami. Odlikovali moramo tiste, ki se bodo najbolj izkazali, ki bodo zbrali največ, in navajati pri posameznikih količino zbranega materiala. V dneh od 7. do 15. aprila pa morajo zlasti pionirji pokazati svojo aktivnost, kajti zbiranje tekstilnih odpadkov je zanje zelo primerno delo.

V teh tednih tekmovanja pa bomo še aktivneje zbirali hrano za naše borbeno ljudstvo v Trstu, za tiste naše brate, ki še vedno trpijo v celicah tržaških in goriških zaporov zaradi svoje dosledne in odločne delavnosti za priključitev k FLRJ.

Ob zaključku svetovnega mladinskega tedna

Svetovni mladinski teden je za nami. V tem tednu, ki ga je svetovna mladina praznovala z delom se je še globlje utrdilo bratstvo med mladimi silami vsega sveta. V prvi vrsti so se oči vse svobodoljubne mladine obračale na bratsko špansko mladino, ki še danes bori boj za svoje in za svojega naroda pravice. Iz vseh delov sveta je pošiljala mladina resolucije španski mladini ter priznanje njene borbe.

Primorska mladina, ki svoje borbe še ni končala, še prav posebno iskreno čuti s špansko mladino. Na Primorskem se je prav v tem tednu posebno poostri boj med svobodoljubnimi silami in med fašističnimi ostanki, ki hočejo odtrgati ta del ozemlja od Jugoslavije, da bi od tukaj lahko razširjali strup svoje propagande v resnično čemokratni države.

Primorska mladina je pozdravila svetovni mladinski teden s kresovi, ki so zagoreli po vseh vrhovih naše ožje domovine. Po vseh krajih je mladina v pričetku mladinskega tedna priredila manifestacije in sestanke, kjer se je vsak mladinec seznanil s pomenom tega tedna. Napravili so tudi načrt za delo, katerega so izvedli v tem tednu.

Ko gledamo na to, kako je naša mladina pozdravila svoj teden, se nam nehoti misli povrniti na lansko leto, ko je tudi mladina praznovala svoj teden, ki je bil eden izmed najstrašnejših tednov v času narodno osvobodilne borbe. Tudi takrat je mladina stopila v svoj mladinski teden z manifestacijami in ni odstopila od načrta, ki si ga je zadala, čeprav je ravno v tem času zavihrala največja sovražna ofenziva. O tem strašnem času nam pričajo številne požgane domačije, kjer so v plamenih našle smrt cele družine. O tem pričajo številni grobovi naših borcev, ki so svojo zemljo in svoje ljudstvo branili pred razdirajočim sovražnikom, ki je čutil, da se mu bliža pogin.

V letošnjem mladinskem tednu se je Primorska mladina na te in ostale žrtve narodno osvobodilne borbe spominjala s tem, da je njihove grobove okrasila s cvetjem. Spominjala se jih je na sestankih in jim posvetila članke na stenčasih.

Prav tako ni mladina pozabila v svojem tednu na one, ki so za svobodo svojega naroda žrtvovali svoje zdravje — invalide. Iz vseh krajev jim je mladina pošiljala pisma, v katerih je izražala svojo ljubezen in svojo hvaležnost. Zanje je zbirala tudi prostovoljne prispevke v denarju in blagu. V tem delu se ni izkazala samo mladina, marveč so vnelo sodelovali tudi naši najmlajši. N. pr. pionirji iz Vrlovine so v nabiralni akciji nabrali 345 lir prostovoljnih prispevkov in spisali 18 bodrilnih pisem, v katerih se tudi oni zavedajo žrtve naših starejših bratov, ki so jim priborili svobodo in možnost, da lahko posejajo slovenske šole.

Mladina si je v svojem predkongresnem tekmovanju zadala eno izmed najvažnejših nalog, in sicer, da bo sodelovala pri obnovi svoje porušene domovine. V svetovnem mladinskem tednu se je vrgla na delo še s posebnim zanosom. Po vseh krajih smo lahko ob nedeljah, praznikih in tudi delavnikih srečavali skupine mladine, ki se je prepevajo in vzklikajoč podajala na udarniško delo.

Najbolj se je izkazala po do sedaj prejetih poročilih mladina iz okraja Idrija-Cerkno, ki je napravila v teku tedna 4850 delovnih ur pri obnovi; pri čiščenju travnikov je napravila 2600 delovnih ur. Pri čiščenju gozdov pa se je najbolj izkazala mladina iz Cerknega. Prepričani smo, da tudi drugi okraji niso zaostajali, vendar do sedaj še nismo prejeli zadnjih poročil.

V teku svetovnega mladinskega tedna je bil

en dan posvečen razvoju mladinske organizacije v posameznih krajih. Ob tej priliki so se vsi mladinci, ki so bili pozneje prilegljeni v organizacijo, spoznali s tem, kako je mladina delala in se borila ob pričetku narodno osvobodilne borbe.

Ce je predstavljal lanski mladinski teden višek oborožene borbe, je letošnji teden pomenil največjo zaostritev politične borbe med svobodoljubnimi in reakcionarnimi silami na našem ozemlju. Medtem ko mladina v coni B lahko dela pri obnovi in kulturnem podvigu svoje domovine, se mora mladina iz cone A še vedno boriti za svoje pravice ter doživetja preganjanja od onih elementov, ki so 25 let izkoriščali in tlačili primorsko ljudstvo.

Po vsej Primorski se je ljudstvo pripravljalo na to, da je dostojno sprejelo mednarodno razmejitveno komisijo in da ji je pokazalo svoje želje po priključitvi k Jugoslaviji. Tržaška delovna mladina in vse ljudstvo je enodušno izrazilo svojo zahtevo, da hoče živeti v FLRJ, kar pa ni šlo v račun vsem onim elementom, ki še danes izlezajo svoje umazane roke po Gorici, Trstu in ostalih primorskih krajih. Tržaško ljudstvo in še posebno mladina je v teh dneh, stranjena in prepojena po dolgih letih teške borbe, dokazala civilni policiji, da rajši žrtvuje če treba tudi svoje življenje, kot da bi le za korak odstopila od svoje začrtane poti. In prav ta mladina je zgled vsej mladini cone B, ki se pridružuje borbi tržaške mladine s tem, da jo politično in gmotno podpira. Zato se je v tem tednu naša mladina dobro izkazala pri uspehih nabiralnih akcijah, katere bo še nadaljevala.

Ob zaključku tedna so zopet zagoreli po vseh naših gorah kresovi. Mladina se je zbrala in manifestirala ter položila obračun svojega dela v tem tednu.

Ob delu in borbi primorske mladine v svetovnem mladinskem tednu si je mednarodna zavezniška razmejitvena komisija lahko na kraju samem ustvarila prepričanje, da je tov. Kardelj v Londonu izrazil resnično željo in voljo primorskega ljudstva, ki hoče biti deležno tiste svobode, in tudi tistih boljših socialnih pogojev življenja, katere naši bratje v Titovi Jugoslaviji že uživajo.

MLADINA! Z UDARNIŠKIM DELOM, UČENJEM IN BORBO POJDI MO NAPREJ DO DO-KONČNEGA URESNITVENJA NAŠIH TEZENJ!

SAVEZNISKI VOJASKI UPRAVI

Trst.

Mladina iz Ajdoščine, zbrana na masovnem sestanku dne 23. 3. 1946, odločno zahteva, da se, proti vsem fašistom, vojnim hujšakcem in vojnim zločincem podzamejo ukrepi za njihovo takojšnjo odstranitev iz cone »A«.

Prelicanje nedolžne krvi v Šklednju, zločinski napad na majorja Jugoslovanske armade Staneta Cundra, napad na poslopje SIAU v Trstu in mnoga druga izzivanja in provokacije dovolj jasno kažejo, kam je usmerjena mednarodna reakcija. In to se dogaja prav v času, ko se med nami nahaja razmejitvena komisija, katere naloga je, da objektivno ugotovi narodnostni, gospodarske in zemljepisni položaj Julijske krajine ter voljo primorskega ljudstva.

Zahtevamo, da se s strani ZVU onemogoči zločinsko delovanje raznih reakcionarnih sil, ki hočejo preprečiti svobodno izražanje ljudske volje v Trstu in celotni coni »A«.

Ajdoščina, dne 23. marca 1946.

ZMJK Ajdoščina.

Prvomajski načrti so se začeli izvajati

Primorska mladina ni in ne bo nikoli krenila s poti, ki si jo je začrtala že davno, davno, ko je še kleti fašist gospodaril na primorski zemlji. Ni krenila s te poti, ko je sovrag divjal najhuje, ko je uporabljal vse mogoče načine mučenja in preganjanja, da bi strl odločno voljo mladine do boljšega in srenejšega življenja. Točno začrtana pot je peljala mladino skozi trdo borbo — ni krenila, udeležila se je je in vrgla v boj vse svoje mlade sile. Ta pot je peljala mladino k zmagi in svobodi, ki jo danes uživa. Danes pa ta pot pelje vso primorsko mladino kakor tudi mladino Jugoslavije med požanimi domovi, ki jih je treba digniti, med polji in travniki, katere je treba obdelati in očistiti, da bo po dobri setvi tudi obilna žetev. Trdno stopa vsa mladina po tej začrtani poti, ker pred seboj že čisto jasno vidi cilj, ki ga je poznala že, ko je naredila prve korake po poti borbe za obstanek, pred seboj vidi našo Gorico in naš Trst, pred seboj vidi našega drugega vodjo Tita, pred seboj vidi našo mater Jugoslavijo. To se pravi: kmalu, prav kmalu bomo vsi lahko ponosno rekli, da smo tudi mi Jugoslavo!

Kako bi torej mogla naša mladina kreniti s poti, ki ji narekuje delati, delati čim več na tem da se dvigne naša domovina iz bede, v katero jo je pahnil kruti fašizem. Tega gesla se mladina dobro zaveda in svoje naloge tudi izpolnjuje. Ni zadovoljna s tem, da vsakdo napravi le tisto, kar mora napraviti, ampak hoče vsak mladinec in mladinka narediti kar le moreta, to se pravi: čim več. Zato tudi naša mladina tekmuje — vsak posameznik tekmuje. Da naše delo rodi obilen uspeh, nam jasno dokazujejo poročila o uspehih tekmovalanja.

NA POLJU, PRI OBNAVLJANJU CEST...

Ker je danes naša prva in najvažnejša naloga, da obdelamo vsak košček naše zemlje ter da čim več posejemo, se mladina na tem področju pridno udeležuje. Delovne čete, bataljoni ali celo brigade skupno obdelujejo polja. Tudi posamezniki priskočijo v pomoč tistim, ki so bili v teku borbe najbolj prizadeti. Tako je mladina Grgarskega okraja napravila 364 ur na polju. Poleg tega je pri postavljanju slavočokov in pri krašenju vasi mladina istega okraja napravila skupno 3779 ur. Vsekakor se v Grgarskem okraju odlikuje mladina iz Dola pri Čepovanu, ki je v približno dvajsetih dneh napravila skupno 1498 delovnih ur z delovno četo, ki šteje 23 mladincev in mladink.

Mladina iz Pregarij je v dveh tednih napravila 328 delovnih ur pri čiščenju ruševin.

V Rijavčah v okraju Herpelje-Kozina je mladina skupno z AFZ popravila 3 km ceste, v Poljanah pa je mladina v eni nedelji popravila 200 m poti v 250 delovnih urah. Mladina iz Gradišča pri Obrovem je čistila polje in odnašala kamenje porušenih bunkerjev. Sodelovalo je 13 mladincev in mladink ter pri tem naredili 60 delovnih ur. V Crnem Kalu je šest mladincev ves dan pomagalo pri obdelavi zemlje neki družini, ki nima dovolj delovne moči. Pri tem so napravili 66 delovnih ur. Poleg tega je mladina iste vasi v nedeljo popravljala cesto in tako naredila 138 delovnih ur.

Pri čiščenju borovcev je mladina iz Poljan napravila 330 delovnih ur. Najbolj se je pri tem delu izkazala srednješolska mladina, ki je v 450 delovnih urah nasadila 2000 borovčevih sadik. Pri tem delu je sodelovalo 120 srednješolcev. Pozneje je ista mladina ob sodelovanju 150 srednješolcev v 960 delovnih urah nasadila 4350 borovčevih sadik.

Srednješolska mladina se ne odlikuje samo pri delu na polju, pri pogozdovanju itd., ampak skrbi tudi za splošno izobrazbo in se udeležuje tudi na vseh področjih kulturno-prosvetnega dela. Mladinci so si sami izrezali iz lesa šest šahov in sedaj se prav pridno igrirajo. Organizirali so se v krožke, da bi si s tem olajšali študij.

Poleg vseh drugih del na polju, pri obnovi in pri krasitvi je mladina okraja Hirpelje-Kozina napravila vsega 2788 delovnih ur pri šivanju in pranju obleke in perila naših borcev, kar jasno dokazuje, da sta danes Jugoslovanska armada in ljudstvo res tesno povezana.

Tako nam pišejo iz Tolmina: »Mladina Tolminskega okraja je svečano proslavila imendan našega velikega vodje maršala Tita s tem, da je pripravila okrajni mladinski festival. Prav svojemu vodji v čast in pa v dokaz, da naše žrtve niso bile zaman, je mladina vsega Tolminskega

okraja na tem festivalu pokazala napredek prosvetnega dela med kmečki, delavski in srednješolsko mladino, ki dela v tesni povezanosti. V znak ljubezni do svojega Maršala je mladina že na predvečer festivala zakurila številne kresove, sprožila možnarje in puške ter z vzklikanjem in petjem ustvarila praznično razpoloženje, katero pa je spet bilo izraz ene same velike želje primorskega ljudstva — priključiti se k materi Federativni Ljudski Republiki Jugoslaviji ter užicati sadove skupne borbe z brati, od katerih nas danes še loči meja. Posebno se je pri zaigiranju kresov izkazala mladina iz Kanalskega in Tolminskega Loma, ki je zažgala številne kresove ter s tem opozorila brate v coni A na našo svečanost.

Pesmi in recitaciji ter deklamaciji na tem festivalu so nam jamstvo, da v primorski mladini ni mogoče zatreti ljubezni do slovenskega jezika in tako ljubezni do Jugoslavije, ki mladini nudi vso pomoč in podporo pri izobrazbi.

ZA NAŠE PORUŠENE VASI

Ni dovolj, da smo si bratje. Treba je, da tudi bratsko sodelujemo in si med seboj pomagamo. Mladina Primorske tudi to parolo pozna prav do potankosti in se tudi po njej ravna.

Vas Predmeja v Vipavskem okraju je porušena in požgana, ker je v času borbe bila zaločišče lačnih in trudnih partizanov. Danes vaščanom primanjkuje hrane. Kljub temu delajo in se odlikujejo z vedno večjimi uspehi pri obnovi. Da bi njihovo delo rodilo še večji uspeh in pa da jim dokaže, da žrtve naše borbe niso pozabljene, je mladina iz Vipave napravila akcijo za nabiranje hrane. V enem dnevu je že nabrala 146 kg raznega blaga in istega poslala v Predmejo.

Nekaj podobnega je napravila mladina iz Golaca, okraj Herpelje-Kozina, ki je pripravila 15 q

Koroška mladina med nami

»Ziveli bratje Korošci!« Tako je pozdravila primorska mladina koroško delegacijo, ki je pred nekaj dnevi obiskala našo Postojno. Kmalu po prihodu je srednješolska mladina spremljala koroško delegacijo v Postojnsko jamo, kjer si je delegacija ogledala vse zanimivosti. Zvečer so koroški mladinci prisostvovali demonstraciji postojnskega ljudstva proti postopanju zavezniške civilne policije v coni A.

Koroška delegacija je obiskala tudi dijaški dom, kjer je pozdravila naše dijake v imenu vse Koroške mladine. Seznanila nas je z vsemi težkocami, ki se jim postavljajo v borbi za priključitev k FLRJ. Prikazala nam je požrtvovalnost in strnjnost njihove mladine. Prav dobro je primorska mladina razumela težnje tovarišev s Koroške, saj se mora tudi ona še danes boriti za isti cilj, za priključitev k FLRJ.

Delegacija albanske in hrvatske mladine na Primorskem

Dne 25. marca je postojnsko mladino presenčila vest, da pride v Postojno albanska mladinska delegacija. Že v popoldanskih urah se je mladina začela zbirati na trgu, da bi pozdravila ono mladino, ki se je borila z nami za iste cilje. Ob sedmih zvečer je končno prispela težko pričakovana delegacija v Postojno. Poleg delegata albanske mladine, Ziso Oikuli je bila tudi delegacija hrvaške mladine, sestavljena iz udarnikov dela v predkon-gresnem tekmovalju. Pozdravili so jih zastopniki delavske, kmečke in srednješolske mladine. V kratkih in jednatih stavkih je bila izražena naša želja po tesnejšem sodelovanju z albansko in hrvaško mladino. Ogledali so si Postojnsko jamo; albanski delegat je bil posebno navdušen nad lepoto jame.

Ob 23.30 se je postojnska mladina pristržno poslovila od delegacije ter ji izročila v spomin krasen kapnik.

Federaciji demokratične mladine sveta — Pariz

Mladina iz vasi Hruševje, okraj Postojna, zbrana na predvečer zaključka svetovnega mladinskega tedna, pošilja bratske pozdrave Federaciji demokratične mladine sveta.

Zbrali smo se v dneh, ko vsa demokratična in napredno misleča mladina pomnožuje svoje napore

dre, jih sežagala in naložila ter odpeljala v Kozino, kjer je drva prodala, izkupiček pa dala bolnim tovarišom Meglica Ivanu, kateremu sta dva sina padla v narodno osvobodilni borbi.

To sta dva lepa primera medsebojne pomoči in sodelovanja, ki naj vsej ostali mladini služita kot zgled.

Za naš Trst! Kakor za vse ostalo organizacije, velja tudi za mladino: »Vse za naš Trst!«

Mladina ni pozabila pri svojem delu, da v Trstu ni kakor pri nas. Ve, da ljudstvo v Trstu vodi hudo borbo za odstranitev fašističnih band, ki so se v mesto nalepile iz vseh krajev. Mladina ve, da v tej borbi padajo naši ljudje, da ostajajo otroci brez mater, žene brez mož in brez sredstev. Zato mladina zbira še vedno hrano in denar, ki ga pošilja v Trst.

Mladina iz vasi Bukovje v Postojnskem okraju je nabrala v akciji za pomoč revnim družinam Trsta 125 kg krompirja, 38 jajc, 25 kg fižola, 10 kg graha, 10 kg koruzne moke, 1 kg masti in 963 lir.

Mladinci iz Gornje Košane pa so za pomoč antifašistom, ki se še danes nahajajo v fašističnih tržaških zaporih, nabrali 76 jajc in 5 kg moke.

Tudi mladina iz Senožet je za staknute v Trstu zbrala 110 kg krompirja, 6 kg moke, 15 kg fižola, 36 jajc in 1322 lir.

Poleg vsega drugega dela je mladina ob koncu in zaključku svetovnega mladinskega tedna praznovala nešteto kresov. Vsa Primorska je bila ena sam velik kres, v katerega plamenih je žarela in še vedno žari v naših srcih želja, da postane Jugoslavo.

Lepi so uspehi našega dela in našega tekmovalanja. Vendar moramo stremeti za tem, da bodo uspehi vedno večji — stremeti moramo za tem, da bomo prekoračili tekmovalne načrte.

Zavedati se moramo, da je 1. maj, praznik delovnega ljudstva, blizu. Prvi maj pa ne pomeni za nas samo praznik, ampak bo to tudi obračun našega dela v tekmovalju.

Zato mladina — urno na delo!

za utrditev miru v svetu, ko se pri nas vrši še huda borba proti temnim reakcionarnim silam, ki nam skušajo kratiti naše osnovne pravice; ko po tržaških ječah sedijo borci antifašisti, ko po tržaških ulicah teče kri, ko fašisti trgajo zastave in napise, katere ljudstvo izobeša, da s tem ponovno pokaže svojo odločno zahtevo po priključitvi Julijske krajine k FLRJ.

Zato pričakujemo in apeliramo na Federacijo demokratične mladine sveta ter preko nje na vsa napredno mislečo mladino sveta, da nas podpre v tej naši zahtevi, ki je, da se s Trstom priključimo k Federativni Ljudski republiki Jugoslaviji!

Za Tita! — Za Jugoslavijo!

Mladina, zbrana na masovnem zborovanju v Hruševju.

Predsedniku FLRJ maršalu Titu!

Mladina vasi Planine pri Ajdovščini noče ostati za drugimi, ker se zaveda svoje naloge, katero ste nakazali v novoletnem govoru. Doprinešmo hočemo svoj del za obnovo naše domovine, zato bomo tekmovali v okviru prvomajskega tekmovalja. Obvezujemo se, da bomo napravili sledeče:

1. Pomagali bomo pri obdelavi trt družinam, katerih člani so padli v NOV in umrli po inter-nacijah. Pri tem bo delalo dvajset mladincev, ki bodo napravili tisoč delovnih ur.
2. Pri čiščenju travnikov istim družinam, ki nimajo delovnih sil, bodo mladinke delale 600 ur. Delo bo opravilo 21 mladink.
3. Očistili bomo ruševine v požgani vasi Koboli. Sodelovali bosta obe četi, in sicer 20 mladincev in 21 mladink. To delo bo opravljeno v 450 urah.
4. Za popravilo vaške ceste bomo delali 150 ur. Delala bo vsa mladina.
5. Priredili bomo dve kulturni prireditvi.
6. Osnovali bomo telesno-vzgojno fizikalno društvo.
7. Izboljšali bomo stenčar tako, da bo vsak mladinec in mladinka priobčil svoj dopis.
8. Imeli bomo 24 pevskih vaj.
9. Organizirali bomo čim več naročnikov za list »Primorska Borba« in »Mladina«.
10. Napravili bomo šest izletov.
11. Nabrali bomo raznovrstnega živeža za udarnike dela na Gori (Ollica).
12. Ob priliki narodnih in mladinskih praznikov bomo prižgali dvajset kresov.

Za Tita! — Za Jugoslavijo!

Planina, 27. marca 1946.

Mladina s Planine pri Ajdovščini

Posvetovanje kmečke mladine v Postojni

Da bi mladinske organizacije v vseh Postojnskega okraja stvarno pripomogle v pomladanskih delih, je okrajni odbor ZMJK sklical posvetovanje kmečke mladine prav v dne, ko je vsa svobodoljubna mladina sveta s podvojenimi napori za ulti-
miser miru proslavljala svetovni mladinski teden.

Na posvetovanje je prišel tudi strokovnjak — član kmetijskega odseka, ki je nazorno prikazal, na kakšen način mladina pri izvedbi kmetijskega dela lahko največ pripomore.

Kot prvo nalogo smo si zadali, da bomo v teku svetovnega mladinskega tedna zbrali čim več hrane za naš Trst ter smo poslali resolucijo ZVU za ukli-
nitev zločinske civilne policije.

Da bomo lažje izvedli kmetijski načrt, smo skle-
nili ustanoviti delovne čete po vaseh, jih povezati v bataljone in brigade, katerih naloga bo, da bomo skupno obdelovali polja in pomagali pri obnovit-
venih delih. Tov. Elza iz Oreška je pri tem pouda-
rila, da naj vse mladinske organizacije na svojih sestankih razpravljajo o nedeljskem udarniškem delu: »Z udarniškim delom smo pospešili delo v vaseh, toda opazili je, da vsi ne pojmujejo tega dela kot nujno potrebnega, temveč to delo celo podcenjujejo.«

Mladina je prevzela nalogo, da bo v aprilu me-
seca posadila vse sadike, ki so na razpolago za gozdarstvo v postojnskem okraju. Organizacijsko iz-
vedbo je prevzel Ok. O. ZMJK.

Ob živahni debati o svetovnem mladinskem tednu je tov. Marija iz Palčjega pripomnila: »Sele danes sem doumela pomen svetovnega mladinskega tedna. V našo vas je prišel tovariš iz Postojne in dejal, naj zakurimo kres, ker bo mladinski praznik. Da ne bi bili zadnji, smo kres zakurili, toda zele danes bom lahko mladini v vasi objasnila pomen svetovnega mladinskega tedna, in si zadamo naloge katere bomo sedaj izvedli.« Bil je smeh v dvorani, toda iz tega se učimo, da nekateri pre-
našajo direktive med mladino brez vsake razlage in se potem ne smemo čuditi, če mladina v vaseh mnogih nalog ne izvaja prav zaradi nevednosti, ne pa zaradi neaktivnosti, kar ji mnogokrat kri-
tično pripisujemo.

Končno smo sklenili, da bomo naredili kol-
portajo, kajti v mnoge vasi prihaja časopisje ne-

redno. Tov. iz Senožec je predlagala: »K nam časopisje zadnje čase redno prihaja, kajti zbrali smo točne naslove vseh naročnikov ter jih poslali upravi časopisov in okrajnemu odboru. Imamo poverje-
nika, ki prejema vse časopise in jih takoj po pre-
jemu razdeli med naročnike. Predlagam, da tudi drugod tako uredite.« Še pred svetovnim mladinskim tednom moramo to urediti, je sklenila vsa mladina.

Ko smo govorili o članarini, se je oglasila zopet tovarišica iz Palčjega: »Zdi se mi, da je mesečna članarina mladinske organizacije zelo nizka. Zlasti premožnejši mladinci in mladinke bi lahko plačali mnogo več.« Predlagam, da bi se v tem mesecu vsa mladina obvezala, koliko bo mesečno plačevala članarino.« Predlog je bil z odobravanjem sprejet.

Posvetovanje pa kljub vsem tem dobrim pred-
logom ni imelo uspeha za celoten okraj.

Vzrok leži predvsem v nedisciplini nekaterih vaških odborov. Nekateri udeleženci so prišli pre-
cej kasneje, kot je bilo določeno ter se je posve-
tovanje pričelo z več kot enournno zamudo. Neka-
tere vasi pa se posvetovanju sploh niso odzvale. Pri ugotovitvi odsotnih smo videli, da so bile vse vasi, ki nam redno pošiljajo poročila, ki so si po-
stavile konkretne obveznosti za tekmozanje in se odzovejo vsakemu delu, navzoče, dočim vasi, kot n. pr. Razdrto, Hrenovice in druge svojih zastop-
nikov niso poslale. To so prav tiste vasi, v katerih mladinska organizacija najbolj peša. Na tem po-
svetovanju bi lahko videli, kako dela mladina v drugih vaseh in bi to izvedli tudi v svoji vasi.

Tovariš, disciplina je eden najvažnejših po-
gojev za vse naše nadaljnje delo. Samo ta primer nas lahko marsičesa nauči: ako bi vse vasi pravo-
časno prišle, ne bi bilo treba nekaterim dve uri čakati. Ker se niso odzvale na posvetovanje, bo treba v te vasi ponovno iti ter v vsaki vasi posebej razlagati sklepe tega sestanka.

Naj nam bodo gornje navedbe v opozorilo, da v bodoče tega v našem okraju ne bomo več do-
pustili ter da se bodo vasi, ki niso prisostvovala posvetovanju, drugič udeležile v čim večjem šte-
vilu. Take in podobne napake nam morajo biti živ opomin za izboljšanje našega dela.

Okrajni odbor ZMJK — Postojna.

Očistili smo cesto, da je Tolmin dobil drva

Na svoji konferenci se je mladina Zatoľmina, Poljubina, Tolmina in dijaškega doma v Tolminu obvezala, da bo očistila 3,5 km ceste od Zatoľmina v Polog in omogočila tako doroz drva v Tolmin. V torek bomo šli na delo — so odločili.

V ponedeljek se je vršil sestanek ZMJK v Poljubini. Tajnica je poročala o okrajni konferenci, o položaju Julijske krajine in jim pojasnila, da so poljubinski delegati sprejeli obvezo, da očistijo ce-
sto v Polog. Mladina je navdušeno sprejela obvezo in razvila se je živahna razprava. »Vsi bomo šli na delo,« so dejali. Nekateri pa delajo v zadrugi in ne morejo iti. »Vi pa morate v zadrugo in glejte, da boste tam udarniško delali,« jim naročajo ostali. Nato sklepajo o stentasu, ki ga bodo imeli na vasi. Stalno bodo zapisovali, koliko napravi vsak mla-
dinec in vsakih štirinajst dni bodo pregledali, kaj je vsak napravil in tistega, ki bo napravil največ, bodo objavili na stentasu. Stalno bodo vodili za-
pisnik in nadzorovali, v koliko se je izvršil. »Biti moramo najboljši, prvi!« Nato si postavljajo tek-
movalni načrt. »Pa ga bomo še izpopolnili,« pra-
vijo in si razdele delo. Ob 11 zvečer se je sestanek zaključil in vsak se hiti na svoj dom ali k sosedu in si pripravi kramp ali lopato za drugi dan.

Še tema je, ko je prikorakalo 22 mladincev in mladink iz Poljubina v Tolmin. Tudi MDB iz dijaškega doma (112) je že na zbirališču. Prefek-
tinje so imele mnogo dela, kajti ko so dijaki zve-

deli za delo, so hoteli iti vsi, tudi pionirji, pa če-
prav v copalah. Bilo je mnogo joka, ko niso smeli na delo. Ob 7. so že v Pologu, onkraj Zatoľmina, kjer so dobili še krampe in se jim je pridružil še 30 mladincev iz Zatoľmina. Potem so se razpo-
redili preko zamrzlih plazov v skupinah na daljavo 3 km. Poljubinska delovna četa je zasadila svoj prapor daleč pred sabo v led in se dokopavala do njega. Tekmovali so. Nekateri niso imeli orodja, pa so z rokami valili kamenje. Kri jim je tekla iz prstov, a odnehati niso. Delali so neprestano od 7 zjutraj do 6 zvečer, s kratkim opoldanskim odmorom.

Tako je 164 članov mladine, ki so delali en dan v 1640 delovnih urah, očistilo 3 km poti.

Naslednji dan je deževalo in ni bilo mogoče na delo. Pa so hodili Poljubinci in govorili: »Po-
dimo vendar že zopet na delo. Bolje nič kot ne-
dovršeno delo.« Akcijo je dovršila v 240 urah mla-
dina iz Zatoľmina. Cesta je očiščena in Tolmin je prišel do svojih drv. Skupno so rabili 1880 delovnih ur. Če bi najeli delavce, ki bi zaslužili le po 10 lir na uro, bi morali za to delo plačati kar 18.800 lir. S tem smo prihranili naši oblasti denar, ki ga bo lahko koristno uporabila drugje.

Pri delu so se izkazali Poljubinci, pa tudi di-
jaški dom, od katerih je zlasti dobro delala tova-
rišica Jug Mira.

Pogovor z dopisniki

Winkler Adela — Sr. Lokovec. Ker je Tvoj dopis že zastarel, ga ne moremo objaviti. Iz poslanega dopisa se vidi, da bi lahko marsikaj napisala o delu mladine v vaši vasi. Piši kon-
kretne stvari ter se preveč ne spuščaj v načelne obravnave nekega vprašanja. Piši nam, kako se pri vas izvaja prvomajski načrt tekmozanja, kaj ste že vse napravili, kateri mladinci in mladinke so se najbolj izkazali itd.

Suligoj A. — Gor. Lokovec. K Tvojemu dopisu veljajo iste pripombe kot prejšnji.

Rijavec Kristina — Gor. Lokovec. Prejeli smo Tvoj dopis, ki ga pa iz razloga, da je preveč splošen in nekonkreten, ne moremo objaviti. Poglej, kaj je bilo v tem pogledu že napisanega v »Pogovorih« prejšnje številke »Vestnika«, ter čla-
nek »Kakšni naj bodo dopisi«, objavljen v tretji številki. Upamo, da boš ob upoštevanju teh smer-
nic kmalu napisala kak spis, ki ga bomo lahko objavili.

Benigar Hermina — Ilirska Bistrica. Dobro je, da si nam poslala svoj dopis »Za obnovo domovine«, katerega pa ne moremo objaviti, ker je preveč prazen in nekonkreten. Mislimo, da bi bilo bolje, ako bi nam opisala, kaj mladina dela za obnovo porušene domovine, kako sodeluje z or-
gani oblasti, kakšen delež splošnega tekmovalnega načrta je prevzela na svoje rame, koliko je bilo že od tega izvršenega. Dalje nam lahko opiše de-
lovanje srednješolske mladine na gimnaziji, kako ste se vi vključili v prvomajsko tekmozanje, ozi-
roma kako v vaši šoli to poteka; kaj ste ukrenili, da se odpravijo slabe ocene v šoli, kako organi-
zirate študijske krožke. Predvsem pa naj bodo do-
pisi aktualni. Piši nam o stvareh, ki so pomembne za mladino, ki se nanašajo na probleme, pred ka-
terimi mladina danes stoji; piši nam o akcijah, ki jih mladina izvaja. N. pr.: V prejšnjem mesecu se je vršil »Svetovni mladinski teden« in v zvezi s tem so bile dane vsem mladinskim odborom kon-
kretne naloge. Doslej pa nismo še iz nobenega okra-
ja prejeli niti enega dopisa, ki bi opisal, kako je potekal ta teden in kaj je bilo storjenega v tem okviru. Pričakujemo, da nam boš kmalu poslala še kak dopis, ki pa naj ima označeno vsebino.

★

Iz gornjega je razvidno, da je edino okraj Grgar resno pristopil k organizaciji dopisniške mreže. Že v prejšnji številki smo objavili nekaj od-
govorov na dopisnike iz Grgarskega okraja, pre-
ostalih pa odgovarjamo danes. Vsekakor je treba pohvaliti iniciativo okrajnega mladinskega odbora v Grgarju ter stavljal ta primer kot zgled ostalim okrajem. Pričakujemo, da bomo tudi iz okrajev, ki niso še ničesar poslali, kmalu prejeli kako vest, da bo ta list res vestnik vsega okrožja.

Pogreb padlega borca za svobodo

V prejšnjem mesecu smo prenesli truplo tov. Mrše Janeza iz gozda, kjer je že dve leti in pol počival, na domače pokopališče v Šmihelu pod Nanosom.

Prvi iz vasi nam je on junaško kazal pot, po kateri smo šli v letih okupacije in po kateri bomo dokončno osvobodili našo ljubljeno Primorsko in dosegli uresničenje naših davnih želj. Njemu ni bilo dano, da bi skupno z nami užival sad našega trpljenja in krvave borbe. Nekega nesrečnega dne, ko je stal na braniku domovine s svojim mitra-
ljevom, je priletela sovražna krogla in ga smrtno zadela. Omahnil je v cvetu mladosti.

Vedno nam bo ostal v spominu dan njegovega prekopa. Zbrali smo se: mladina, pionirji in ostalo prebivalstvo vasi. Z venci, zastavami, cvetjem smo spremljali junaka na zadnji poti ter ga položili v zemljo, katero je on tako ljubil in za katero je dal svoje mlado življenje. Položen je bil v vrsto, kamor je obrnjen sleherni zahvaljujoči pogled in spomin našega človeka, v vrsto nepozabljenih pad-
lih borcev za svobodo, ki je na ta dan še posebno cvetela z belim cvetjem, zelenjem in zastavicami, skrbno pripravljenih od naših pridnih pionirjev.

Pogrebu sta prisostvovala tudi dva člana okraj-
nega NOO v Postojni, ki sta pri odprtem grobu tov. Janeza spregovorila nekaj besed v slovo. Tova-
rišice so zapele nato žalostinko. Vsi smo mu pa obljubili, da bomo čuvali pridobitve, za katere je on skupno z neštetimi drugimi tovariši prelil svojo kri. Borili se bomo, dokler ne bo uresničena nji-
hova in naša želja in cilj: Primorska svobodna v Titovi Jugoslaviji! Gruden Francka.

Merodajni krogi v naših zavezniških deželah bi morali upoštevati — če še velja tako imenovana Atlantska listina — tudi razpoloženje samega ljudstva, ne samo slovanskega, ampak tudi velikega dela italijanskega, ki živi na tem področju in ki se najenergičneje zavzema za to in zahteva, da se ti kraji priključijo k Jugoslaviji. TITO.

O fizikalni vzgoji

Fizikultura na Vzhodno-Primorskem še daleč ni zajela tako širokega obsega, kot bi bilo to mogoče. Zelo veliko krajev je še, ki o fizikulturi sploh ne vedo, kaj je to in čemu je potrebna. Še se najdejo ponekod ljudje, ki so mnenja, da je fizikultura nekaj povsem nepotrebnega in je vsakega časa škoda za mahanje in skakanje. Danes — pravijo — stojimo pred veliko važnejšimi nalogami kot je fizikultura. Zaradi tega tudi neprijazno gledajo na tista fizikulturalna društva, ki so že osnovana in so prišla z vajami.

In vendar je fizikultura prav danes eno izmed najvažnejših področij dela; danes, ko je potrebno, da se vsak človek čim bolj in zdravo izpopolni. Fizikultura je ono sredstvo, pri katerem najdemo razvedrilo, zabavo, obenem pa se naučimo najboljšega tovarišstva, discipline, vztrajnosti in poguma. Dobro se moramo zavedati, da ona hoče danes usposobiti vsakega fizikulturalnika ne samo, da je močan, zdrav in vsestransko lepo razvit, ampak da je tudi v vsakem času pripravljen braniti pridobitve naše borbe. Danes ni cilj fizikulture, da dosežemo golovo število rekorderjev, ostali pa stojijo ob strani, ampak je njen cilj, da se čim bolj množično organizira. Kakor je potrebna fizikultura ljudem, ki ves dan sede po pisarnah, učilnicah in drugod, prav tako je nujna tudi delavcem, ki po cele dneve stoje ali so vključeni ob strojih; prav tako pa je tudi potrebna kmetom, čeprav ves dan delajo na polju. Potrebna je zato, da vsi ti ljudje neopazno prenesejo svoje misli v drug svet, pri tem pa dobe take vaje, ki njim odgovarjajo. Ljudem, ki veliko sede, bomo dali predesem razgibalne vaje, drugim pa, ki neprestano delajo samo z enim delom telesa, bomo posvetili toliko več pozornosti in jim bomo dali vaje, ki razgibljuje vse telo.

Kako bomo torej organizirali fizikulturo?

V vsakem večjem kraju bomo postavili fizikulturalno društvo, ki ga bomo imenovali po kraju ali s imenom kakšnega narodnega junaka. Na obnem zboru bomo izvolili odbor, ki naj obstoja iz predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja, zdravstvenega referenta in referentov za posvoda področja dela. Teh referentov je toliko, kolikor imate že razvitih panog fizikulture. Ako osnujete novo panogo, morate obenem z njo postaviti tudi odgovornega referenta. Tako so n. pr. referenti za telovadbo, za odbojke, košarko itd. V vsakem odboru naj bodo tudi vključeni zastopniki pasameznih aktivov na vaseh, ker ni mogoče, da bi imela vsaka vas svoje društvo. Zato se v takem aktivu

zberejo vsi tisti, ki imajo veselje do fizikulture in naj si izvolijo enega iz svoje srede, ki bo vedno dobical narodila in jih izvajal v aktivu.

Društva sama morajo pošiljati redna poročila krajevnemu ali mestnemu odboru ZMJK, odbor poročila zbira in jih pošilja glavnemu odboru ZMJK. Poročila naj bodo vestno in obširno sestavljena redno vsakih štirinajst dni. Navešiti je v poročilu vse, kar se je v tem času naredilo, oz. na kakšne težkoče in ovire smo naleteli.

Vsak član društva se mora obvezati, da bo gojil vsaj tri panoge športa in se tako vsestransko izpopolnjeval. To se pravi, da nogometaš ne bo samo žoge bil, ampak bo prav tako pridno zahajal v telovadnico in si izbral še eno vrsto športa, ki ga bo gojil ravno v taki meri in s takim veseljem kot nogomet. Mi moramo pri naših društvi gledati na to, da so člani vedno zadovoljni, in to bo mogoče le tako, da bomo razvili čim več področij telovadbe.

Uvedimo tudi v fizikulturo tekmovalstvo. Kateri okraj ali kraj bo imel več fizikulturalnih društev oz. aktivov, in kar je važno, katero društvo bo imelo več članov, ki bodo aktivno sodelovali pri fizikulturi.

Kot prva vidna množična manifestacija fizikulture v letošnjem letu bo »tek čez drn in strne«, ki bo 7. aprila. Čemu je ta tek priporočljiv in zakaj bomo začeli prav s tekom letošnje leto? Tek je eden izmed najvažnejših športnih veščin, saj se s tekom in brzino skladajo vse ostale panoge. Večkrat pa se je zgodilo, da smo imeli odlične tekače na prostih progah ter skakače, ki so na prostoru, kjer je bilo vse pripravljeno, skakali in dosegli sijajne uspehe. Ako so pa ti prišli do naravnih zaprek, jarkov, plotov in podobno, so pa podlegli. Da se temu izognemo in da se navadimo bistrilni duha prav v prosti naravi, se je vpeljal »tek čez drn in strne«, kajti v tem primeru tekmovalci proge ne poznajo, a vendar lahko doseže sijajne rezultate. Cimboli je spreten in cimboli je pogumen, tem lepše bo lahko prispel na cilj. Pljuca se mu bodo nasrkala čistega zraka in zmogel bo zopet delati z veseljem.

Mladina, ti si tista, ki moraš dvigniti fizikulturo na ono raven, ki ji je danes zahtevana. Zato se priglasi k temu tekmovalstvu v čim večjem številu, da bomo pokazali, da v letošnjem letu hočemo in moramo doseči stanje fizikulture v drugih zveznih republikah Jugoslavije. Ne boj se težkoč, ki se zde mnogim nepremagljive; saj smo spoznali, da z določenim ciljem in krepko voljo lahko prav vse dosežemo. Pri delu naj ti velja geslo: Vsak mladinec, vsaka mladinka mora postati fizikulturalnik.

Prizor z nogometne tekme v Tolminu

TUDI SREDNJEŠOLSKA MLADINA NA UDARNISKEM DELU

V Poslojini se je dne 10. marca vršila prva delovna nedelja, katere se je z vno udeležila tudi srednješolska mladina. Navdušeno so peli, ko so šli z zastavo in transparenti proti porušeni šoli. Pri delu so se združili z delavsko mladino ter se tako držali parole, ki so jo nosili napisano na transparentu: »Mi bomo vedno prole! Z odkopavanjem opeke, čiščenjem in odvažanjem ruševin so še podčrtali to parolo.

Nekemu šibkejšemu dijaku so se roke ožulile, zato je pešal pri delu. Tovariši so ga hoteli odstraniti, da bi ne zaostajal za njimi. Toda dijak je kljub ranjenim rokam raje podvojil svoje sile kot da bi bil odstranjen, ker se je zavedal, da mora napredna mladina vztrajati pri delu ter se usposablja na vseh področjih dela.

Veselo razpoloženje dijakov je navdušilo tudi ostalo mladino in starejše ljudi, tako da je bila opeka v kratkem času izkopana in spravljen na določeno mesto. Tudi vojska je pri tem sodelovala, zlasti z vozovi.

Srednješolska mladina bo s svojim udarniškim delom dokazala, da hoče biti vredna Titove mladine ter da hoče postati delovna inteligenca, ki bo znala ceniti delavca in kmeta, ki bo cenila vse, kar je bilo v težki borbi pridobljeno in bo strogo čuvala, da ne bo več izkoriščanja in zatiranja.

TUDI DIJAŠKI DOM

Našemu dragemu maršalu Titu!

Mladina iz gimnazije in Dijaškega doma v Tolminu na Primorskem, srečna, da lahko obiskuje pravo slovensko šolo, ki se je tudi preoblikovala v teku težke štiriletnje borbe pod Vašim hrabrim vodstvom, si stavlja v okviru tekmovalstva za 1. maj, sledeče obveze:

1. V času tekmovalstva bomo čim več študirali, da omejimo do skrajnosti število slabih ocen v naših razredih.
2. Ustanovili bomo deset študijskih krožkov za razne predmete.
3. Tekmovali bomo v redu in disciplini med razredi in v domu.
4. Ustanovili bomo aktio propagandistov.
5. Pripravili bomo dobro naštudirano točko za Okrajni mladinski festival.
6. Priredili bomo tri recitacijske večere v domu, in sicer: Gregorčičevega, Kajuhovega in Župančičevega.
7. Priredili bomo tri pionirske večere.
8. Priredili bomo 10 bralnih večerov.
9. Priredili bomo 10 študijskih večerov, na katerih bomo razpravljali o ustavi in o aktualnih člankih.
10. Udeležili se bomo vseh manifestacij za priključitev in jih tudi sami priredili.
11. Napravili bomo deset sestankov z vaško mladino.
12. Delovna brigada iz doma se obvezuje, da bo v prostih urah očistila doorišče in park okoli doma. Da bo šla na udarniško delo po eno nedeljo v mesecu skupno s tolminsko delavsko brigado.
12. Okrasili bomo dom čim lepše v notranjosti in zunanosti, v kolikor to še ni storjeno.

Dragi maršal Tito! S tem upamo, da bomo prav izpolnili naloge, ki jih stavlja pred mladino nove Jugoslavije.

Vse za Vas in za Federacijo ljudsko republiko Jugoslavijo, to je naše geslo in jamstvo za srečno bodočnost.

Mladina tolminske nižje gimnazije in Dijaškega doma.

MARŠALU JUGOSLAVIJE JOSIPU BROZU-TITU!

Z našega masovnega sestanka pošiljamo Vam, maršal Tito, tople pozdrave z obljubo, da bomo napravili čimveč za to, da se čimprej začelijo rane, zadane od krutega okupatorja in njegovih pomagačev. — Zato bomo napravili sledeče:

1. V vasi imamo 10 pogorelcev, katerim bomo pomagali pri obdelavi polja; pri tem bomo napravili 400 delovnih ur.
2. Popravili bomo 3 km poti, pri čemer bomo naredili 500 delovnih ur.
3. Priredili bomo eno kulturno prireditev, denar od vslopnine bomo obrnili za pomoč revnemu dijaku.

Vse za Titovo Jugoslavijo!
Mladina vasi Slavinje